

kaan oli kuitenkin laulurastas, johon liittyviä osia ilmestyi mm. Ornis Fennicassa jo 1936. Mittava päätyö, monografia laulurastaasta, valmistui väitöskirjaksi 1939.

Keskeisimpiä aihepiirejä Lauri Siivosen tutkimustoiminnassa ovat olleet lintujen ja nisäkkäiden esiintyminen ja runsauden erilaiset vaihtelut ja niiden syysuhteet, erityisesti ilmastoon vaikutukset muutoksiin. Tämä sarka on antanut paljon virikkeitä muillekin tutkijoille, ja se soveltui hyvin myös riistantutkimuksen ongelmiin. Tämänkin julkaisutoiminta alkoi jo 1930-luvulla mm. yhteistyönä Olavi Kalelan, toisen linnuston ilmastosuhteiden tutkijan kanssa. Tutkimuksia vaihteluista ja niiden selvittämiseen liittyvistä menetelmistä ilmestyi varsinkin 1940-luvulla ja 1950-luvun alkuvuosina. Aineistot näihin olivat pääosaksi peräisin hänen suunnittelemistaan riistaeläintiedusteluista ja riistan pesäkorttiaineistoista sekä kiinteillä linjoilla eri puolilta maata suoritetuista lintulaskennoista. Eri faunatyypin lajien esiintymisen ja ekologian tarkasteluina aihepiirin käsittely on jatkunut myös viime vuosikymmenellä, mm. 1978 Kuusamon linnuston ja nisäkkäistön osalta. Näihin tutkimuksiin on usein liittynyt myös Fennoskandian nisäkkäistön jääkauden aikainen ja sen jälkeinen historia.

Riistantutkimukseen suuntautuminen alkoi näkyvästi 1940-luvun alussa vaihtelu- ja ilmastoaiheen artikkeleina. Pian seurasi riistantutkimuksen perustaminen, ja ”Riistatieteellisten Julkaisujen” ensimmäiset numerot (1948) olivat Lauri Siivosen monipuolisia kannan

muutosten analyysejä, myös muiden kuin riistalintujen ja -nisäkkäiden osalta. 1950-luvulla pääaiheeksi muodostunut kanalintujen runsaudenvaihtelujen ansiokkaat tutkimukset liittyivät nekin usein ilmastotekijöihin. Talvi ja sen päättymisaika osoittautuivat keskeiseksi. Kevään varhaisvihannan toteaminen olennaiseksi metsäkanalintujen poikastuotolle ja peltopyynn runsauden riippuvuus lumisuhteista ovat aina arvostettuina pysyviä tutkimuksia.

Oulun yliopiston professorikautena (1959–75), eläintieteen laitoksen sekä Oulungan ja Perämeren asemien esimiehenä, opetus- ja hallintotehtävät laajenivat ja julkaisu työ keskittyi nisäkäskirjoihin. Niiden arvoa korostaa voimakkaasti ”Pohjolan nisäkkäiden” ilmestyminen jo pian Ruotsissa ja myöhemmin myös Neuvostoliitossa. Erikoiryhmästä, päästäisistä, valmistui lisäksi erillisiä tutkimuksia, jotka täsmensivät *Sorex*-suvun sekavaa taksonomiaa. Vahva panos tuli myös metsäpeuratutkimukseen, johon liittyy Lauri Siivonen edelleen on Suomen metsäpeuratyöryhmän puheenjohtaja. Hänen nisäkästudiumuksensa olivat kuitenkin monipuolisia jo 1940-luvulla, ja tuloksina oli mm. useita lajikohtaisia julkaisuja ja paljon käytetty määräytysopas sekä yliopistollisia nisäkäskursseja Helsingin yliopiston eläintieteen dosenttina. Hän aloitti 1940-luvun lopulla myös lintu- ja nisäkäsekologian kesäkurssit Evon riistantutkimusasemalla, sysäykseenä Lammin biologisen aseman perustamisella.

Lintujen ja nisäkkäiden talviekologia oli toinen Oulun kauden keskeinen aihepiiri. Julkaisut jäivät pääosaksi oppilaiden huoleksi, mutta talvinen retkeily erilaisia havaintoaineistoja keräillen oli tehtävien parhaimmistoa sekä opetukseen kuuluvilla innostavina tunnetuilla talviekologian kursseilla että myös vapaa-aikoina. Retkeily on jatkunut eläkevuosina Hämeenlinnassa, ja tuloksena on ollut ”Jäljet lumessa”-kirjan valmistuminen (1981) kahden vieläkin oululaisen talviekologin avustamana.

Onnittelemme merkkipäivän johdosta, vaikka hyvin tiedämme onnittelemme kovin vaatimattomaksi sen yli 500 nisäkästudijkijan allekirjoittaman adressikirjan rinnalla, jonka Lauri Siivonen sai III Kansainvälisen Nisäkäskongressin kunniapuheenjohtajana. Toivomme pirteälle emeritukselle edelleen hyvää menestystä myös tieteellisten harrastusten parissa.